

HandläggarePetra Wårstam Larnhed (SLK)
Telefon: 08-508 29 513
Jan Holmquist (Utbf)
Telefon: 08-508 33 656**Till**Utbildningsnämnden
2014-11-27**Översyn av samverkansavtal och gemensam
programpeng - GG2.0 (för gymnasieskolan)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 323-1096/2014.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
T.f. utbildningsdirektörJan Holmquist
Gymnasiedirektör**Sammanfattning**

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) har haft i uppdrag att se över nuvarande samverkansavtal för länets gymnasieutbildningar och räkna om programpengarna för den gemensamma prislistan. Ett samverkansavtal och gemensam programpeng har tagits fram och KSL:s styrelse rekommenderar kommunerna att anta det.

Stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen anser att staden på det hela taget kan acceptera modellen för samverkansavtalet i förhållande till andra kommuner och fristående skolor. Emellertid kan staden inte åta sig att arbeta mot målet att tillämpa en gemensam programpeng till nationella program.

Stadsledningskontorets och utbildningsförvaltningens uppfattning är att staden inte kan godkänna den del av avtalet som innebär att staden fransäger sig rätten att själva besluta om ersättning till stadens egenregiverksamheter.

Avtalet beaktar inte den grupp elever med behov av särskilt stöd, och som även är i behov av mindre undervisningsgrupper, men som är behöriga till de nationella programmen. Stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen anser att dessa grupper, dvs. för elever

som går förstärkt program med specialpedagogisk profil, måste undantas i samverkansavtalet. Staden kan erbjuda interkommunala platser i mån av plats och då med ett högre programpris.

Avtalet omfattar, enligt 5§, nationella program samt introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion som anordnas för grupp av elever. Staden avser att begära undantag för båda introduktionsprogrammen i enlighet med aktuell paragraf i avtalet.

Det är mycket angeläget att den gemensamma gymnasierregionens effekter för elever och gymnasieskolor utvärderas av såväl staden som KSL. Utvärderingen ska också ta upp faktorer som utbudsplanering, hur prislistan fungerar, framtida behov av gymnasieplatser samt kostnader för lokaler och tomma platser.

Bakgrund

KSL har i uppdrag att se över nuvarande samverkansavtal för länets gymnasieutbildningar och räkna om programpengarna för den gemensamma prislistan.

Styrelsen för KSL beslutade om en översyn av nuvarande samverkansavtal för länets gymnasieutbildning för att finna möjligheter till en hållbar lösning över tid. Beslutet omfattade en fördjupad utredning om basen för programpriser samt uppräkningsmodell, strukturtillägg, en fördjupad utredning om behovet av regional beslutsstruktur samt samverkansavtalets utformning/konstruktion.

En överenskommelse om att skapa en gemensam gymnasierregion tecknades av länets kommuner 2001. Sedan intagningen 2008 har Stockholms stad erbjudit övriga kommuner i länet att teckna samverkansavtal som omfattar samtliga specialutformade program samt alla nationella program, med undantag för naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen. År 2010 enades samtliga kommuner om gemensamt utbud så att eleverna kunde söka och antas på lika villkor till alla nationella program i länet. Samma år beslutades också om en gemensam programpeng. Inför intagningen till läsåret 2011/2012 tecknades samverkansavtalet som innebar att även Stockholms stad naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogram inkluderades. Introduktionsprogrammen omfattades emellertid inte av samverkansavtalet.

Det nuvarande programpriset baseras på länskommunernas priser budgetåret 2010. Priset 2010 i samtliga kommuner vägdes ihop efter

antalet elever i respektive program. Efter 2010 har priserna räknats upp fyra gånger. Det har antagits att prisbilden 2010 i respektive kommun var anpassad för att också kunna finansiera omständigheterna att det är större andel elever med mer ojämlika förutsättningar inom vissa program.

Under arbetet med översynen har KSL genomfört presidiekonferenser om Översynen av samverkansavtalet för gemensam gymnasierregion i Stockholms län.

KSL:s styrelse har fattat beslut om att rekommendera kommunerna att anta det nya samverkansavtalet med programpriser och struktur tillägg i enlighet med de förslag som har tagits fram under våren och som presenterades i juni 2014.

Ärendet

KSL har tagit fram ett förslag till revidering av nuvarande samverkansavtal som KSL:s styrelse rekommenderar kommunerna att anta.

Elevers valfrihet och förstahandsmottagande har varit bärande principer för utvecklingen av den gemensamma gymnasierregionen.

Det nya samverkansavtalet skiljer något från det nuvarande avtalet. Bland annat är det några nya och förändrade mål för avtalet, tidigare definierades de som syften. Nytt är att avtalet ska uppfylla skollagens krav om resursfördelning efter elevernas behov. I avtalet finns även mål om att skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering så att efterfrågan och utbud är i balans, att öka likvärdigheten i utbildningarna för att uppnå högre kvalitet, att öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år samt att förädlingsvärden definieras för att kunna användas i utvärderingen.

I det nya avtalet finns skrivningar om att avtalsparterna åtar sig aktivt att arbeta mot målet att tillämpa gemensam programpeng till nationella program.

Samverkansavtalet innehåller också en reviderad programpeng för de nationella programmen. I programpengen ingår poster för undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration samt lokalkostnader. I förekommande fall ska även tilläggsbelopp för modersmål ingå. Utöver programpengen ska det ingå ett struktur tillägg som baseras på varje elevs meritvärde från

grundskolan. Kostnaden finansieras inom respektive programpeng genom sänkt programpeng.

I avtalet regleras också om att årligen besluta om eventuell justering av programpeng för respektive utbildning efter förslag från KSL:s beredningsorgan.

Avtalet omfattar nationella program och introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion som anordnas för en grupp elever. Till skillnad från idag innebär det att eleverna på de två introduktionsprogrammen blir förstahandsmottagna.

Avtalet gäller från undertecknandet och tills vidare. Part äger rätt att säga upp avtalet, vilket ska ske senast den 1 september och gälla den antagningsomgång som börjar den 1 oktober nästkommande år.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förnyelseavdelningen inom stadsledningskontoret och gymnasieavdelningen och avdelningen för ekonomi och styrning inom utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningens och stadsledningskontorets utgångspunkt är att eleverna även i fortsättningen ska ha möjlighet att fritt välja gymnasieutbildning inom de olika kommunernas samlade utbud.

Utbildningsförvaltningen anser i likhet med stadsledningskontoret att staden på det hela taget kan acceptera modellen för samverkansavtalet i förhållande till andra kommuner och fristående skolor. Samverkansavtalet ska reglera relationen mellan huvudmännen.

Avtalet kan däremot inte vara bindande i förhållande till finansieringen av egenregi. Staden kan inte åta sig att arbeta för en gemensam programpeng. Stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen har vid flera tillfällen framfört stadens synpunkter i detta till KSL, trots detta kvarstår skrivningen i avtalet om att *Avtalsparterna åtar sig att aktivt arbeta mot målet att tillämpa en gemensam programpeng...* Stadsledningskontorets uppfattning är att staden under inga omständigheter kan godkänna den del av avtalet som innebär att staden fransäger sig rätten att själva besluta om ersättning till egenregin.

Stockholms stad ger idag strukturtillägg till gymnasieskolorna. Metoden för beräkningen är densamma som används för strukturtillägget för grundskolan. Stadens modell inkluderar fler variabler än meritvärde, även om meritvärdet väger tyngst. Stadsledningskontorets och utbildningsförvaltningens bedömning är att staden behöver utvärdera vilka konsekvenser en eventuell ändring av variablerna kan få på skolnivå innan en förändring av beräkningarna för strukturtillägget till egen regi kan övervägas. Tills vidare fortsätter staden att använda sig av stadens modell för strukturtillägg till stadens egen regi och introduktionsprogram på fristående gymnasieskolor.

Staden bedriver utbildningar för elever med hörselnedsättningar. Dessa utbildningar är mer kostsamma än de föreslagna programpengarna för motsvarande nationellt program. Stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningens uppfattning är att länet behöver komma överens om programpengar för dessa typer av utbildningar. Staden måste garanteras ersättning i enlighet med de kostnader staden har för utbildningen.

Avtalet beaktar inte heller den grupp elever med behov av särskilt stöd, och som även är i behov av mindre undervisningsgrupper, men som är behöriga till de nationella programmen. Stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen anser att dessa grupper, dvs. för elever som går förstärkt program med specialpedagogisk profil, måste undantas i samverkansavtalet. Staden kan erbjuda interkommunala platser i mån av plats och då med ett högre programpris.

Avtalet omfattar, enligt 5§, nationella program samt introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion som anordnas för grupp av elever. Det innebär en utvidgning av förstahandsmottagandet från enbart de nationella programmen till att omfatta även dessa två introduktionsprogram. Staden avser att begära undantag för båda introduktionsprogrammen i enlighet med aktuell paragraf i avtalet.

Utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret anser att skrivningen *"I förekommande fall ska även tilläggsbelopp för modersmålsundervisningen ingå"* i 9§ Ekonomiska villkor och förutsättningar är otydlig. Det är oklart om det är en särskild modersmålspeng som avses eller om hemkommunen är förpliktigad att betala det mottagande kommun kräver.

Det är mycket angeläget att den gemensamma gymnasierregionens effekter för elever och gymnasieskolor utvärderas av såväl staden som KSL. Utvärderingen ska också ta upp faktorer som utbudsplanering, hur prislistan fungerar, framtida behov av gymnasieplatser samt kostnader för lokaler och tomma platser.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att samverkansavtalet GG 2.0 antas med följande förbehåll:

- Staden äger rätt att själv besluta om ersättning till stadens egenregiverksamheter (§ 9)
- Utbildning för elever som går förstärkt program med specialpedagogisk profil omfattas inte av samverkansavtalet (§ 5)
- Introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion som anordnas för grupp omfattas inte av samverkansavtalet (§ 5).

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Beslutet föreslås justeras omedelbart.

Bilaga

Översyn av samverkansavtal och gemensam programpeng – GG 2.0